

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

**KATEDRA KULTUROLOGIE FILOZOFICKÉ
FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE**

Autor rigorózní práce: RNDr. Jan Daniel Bláha
Název rigorózní práce: Kulturní aspekty kartografické tvorby
Posuzovatel rigorózní práce: doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

POSUDEK NA RIGORÓZNÍ PRÁCI

Předmětem rigorózní práce je teoreticko-empirická analýza problematiky mentální map. Autor zaujal interdisciplinární přístup ke zvolené problematice, když jej komplexně zkoumá zejména z hlediska kartografie a kulturní antropologie se zvláštním přihlédnutím k vizuální a lingvistické antropologii. Již teď bych rád konstatoval, že erudice dr. Bláhy v uvedených oborech mu umožnila skutečně vytvořit interdisciplinárně koncipovanou práci. Rigorózní práci rozdělil do čtyř samostatných kapitol, nebudeme-li počítat úvod a závěr. Součástí předložené práce je rovněž prezentace výsledků vlastního empirického šetření, které koncipoval podle vlastní navržené metodiky.

Na práci lze ocenit již samotnou volbu tématu, jemuž se v zahraničí věnuje zvýšená pozornost, zejména v souvislosti s tematickými okruhy pohybu, vnímání prostoru a kognitivními mapami (např. Feinberg, Inglod, Brownová, Trentová). Nicméně v souvislosti s kartografií jsou antropologicky orientované studie méně časté, v současnosti však nikoliv unikátní. V českém odborném prostředí je však této problematice ve srovnání se zahraničím věnována výrazně menší pozornost. Lze tedy konstatovat, že dr. Bláha tedy akcentuje aktuální a zdaleka nevytěžené výzkumné a badatelské téma. Za těžiště práce lze označit aplikační část, v níž autor podává výsledky vlastního empirického šetření. V ní autor na bohatém kresebném materiálu demonstuje kulturní aspekty kartografické tvorby. Práce s kresbami má

v antropologii dlouhou tradici, první kresby od nativního obyvatelstva získali již účastníci expedice do Torresova průlivu. S kresbami pracovali četní badatelé (mezi jinými Firth, DuBoisová, Meadová, Bateson). Při analýzách kreseb se však zpravidla nebral v úvahu kulturní kontext. Např. se předpokládalo, že vývoj způsobu kresby lidské postavy jedincem má univerzální průběh bez ohledu na kulturu. Na mylnost tohoto poukázala například Cathleen Coxová. Dr. Bláha popsal úskalí hodnocení a měření mentálních map, nepochybně zdůraznil hlavní kritická místa. Jak lze uplatnit při analýze mentálních map gnozeologické nástroje sociální sémiotiky?

Rád bych, aby se diplomant v rámci vlastní obhajoby soustředil na rozbor možných vlivů západního kognitivního stylu na kresebné postupy v nezápadních kulturách. Do vlastního výzkumu zahrnul neevropskou skupinu dětí z etnické skupiny Nungon (PNG), která dochází do místní základní školy. Školský systém PNG je *de facto* západního stylu, částečně přizpůsoben lokálním podmínkám. Vliv školní docházky může přinášet rozmanité dopady na kresebné styly. Například uvedená Coxová demonstrovala existenci kresebného „bilingvismu“ u etnické skupiny Warlpiri (Austrálie), který vznikl díky školní docházce (tradiční kresby na tělo ve formě „leteckých map“ kontra kresba s perspektivou). Také například Firth prokázal zásadní vliv školní docházky na kresebné styly tallensijských dětí a jejich potomků.

Obecně lze konstatovat, že předložená rigorózní práce převyšuje standardní nároky kladené na práce tohoto typu. Práce má logickou strukturu a je zpracována čistým a čtivým jazykem. Autor prokázal schopnost pracovat s relevantní odbornou literaturou a práci vybavil odpovídajícím poznámkovým aparátem.

0 ^{**}	1	2	3	4
-----------------	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	X			
--	---	--	--	--

Oborová příslušnost tématu

	X			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	X			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	X			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	X			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

	X			
--	---	--	--	--

Doporučuji k obhajobě

V Praze 15. 4. 2013

doc. PhDr. Martin Soukup, Ph.D.

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a